

„Bohemistyka” 2019, nr 3, ISSN 1642–9893

Aleksandra PAJAŁ
Uniwersytet Opolski

*...vzpomínám na něho ustavičně a přeji mu,
aby se mu tatínek brzo vrátil.*

**O (terapeutycznej) roli pamięci
w korespondencji więziennej Jana
Zahradníčka**

Keywords: epistolography, memory, trauma, Jan Zahradníček, Aleida Assmann

Słowa kluczowe: epistolografia, pamięć, trauma, Jan Zahradníček, Aleida Assmann

Abstract

The article analyses letters written by a Czech poet – Jan Zahradníček during his stay in prison to his wife – Maria in the period 1951 to 1960. A selection not only presents a record of life trauma resulting from long-time isolation and family tragedy (death of his two daughters) but also a testimony of the poet's memory, which enabled the author to survive hard times. Aleida Assmann's considerations (among others) constitute the starting point for memory description. The considerations primarily related to collective memory of societies affected with traumatic past could also be useful for the analysed individual case study.

Przedmiotem analizy są listy czeskiego poety Jana Zahradníčka wysyłane z komunistycznego więzienia do żony Marii w latach 1951–1960. Wybór to zapis zarówno życiowej traumy wynikającej z długoletniej izolacji oraz tragedii rodzinnej (śmierć dwóch córek), a jednocześnie świadectwo tego, że dzięki terapeutycznej roli pamięci autor przetrwał ów trudny czas. Punktem wyjścia są m. in. rozważania Aleidy Assmann, które co prawda prymarnie odnosiły się do pamięci kolektywnej społeczeństw dotkniętych traumatyczną przeszłością, ale mogą być także użyteczne dla rozpatrywanego tutaj studium przypadku jednostki.